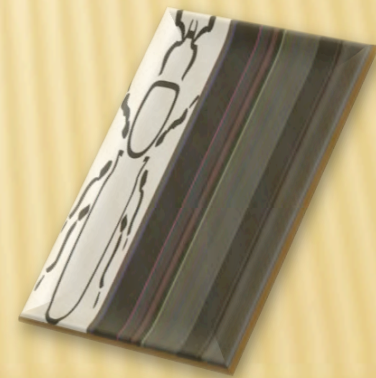

Estudis realitzats amb els coleòpters, biodiversitat i bioindicadors (2010-2011)

Col·lecció d'Artròpodes

Amador Viñolas

VI TROBADA FRANCESC ESPAÑOL

Els projectes als Parcs Naturals s'han realitzat en col·laboració:

Al P. N. del Montseny amb

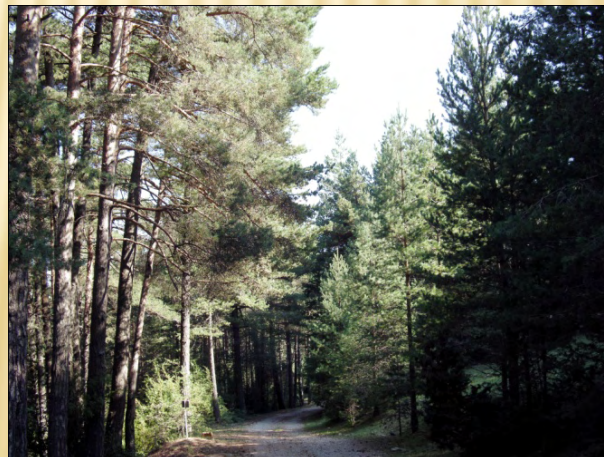
Josep Muñoz i Joaquim Soler

Al P. N. del Cadí-Moixeró amb

Joan Bentanachs i Josep Muñoz

Al P. N. de Collserola amb

Jorge Mederos

Els coleòpters com a bioindicadors de l'estat de maduresa i conservació dels boscos

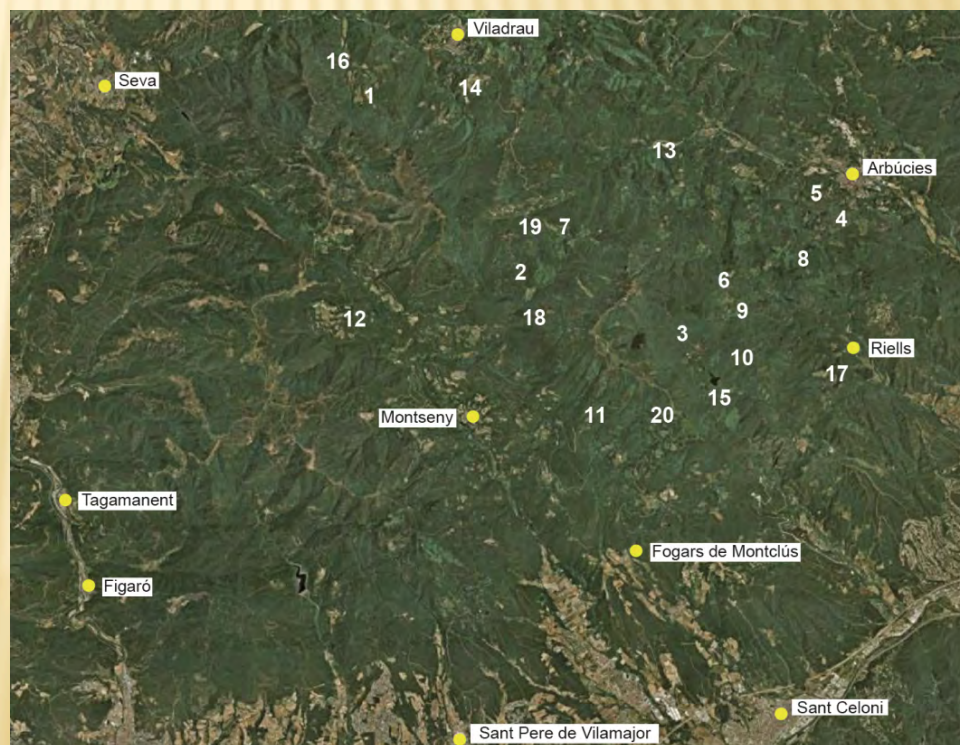
Aquest estudi només s'ha realitzat en el Parc Natural del Montseny.

La duració del treball de camp ha estat de tres anys.

S'ha prospectat en 14 parcel·les.

Amb 6 models diferents de bosc:

- fageda
- avetosa
- castanyeda
- surera
- roureda
- bosc de ribera

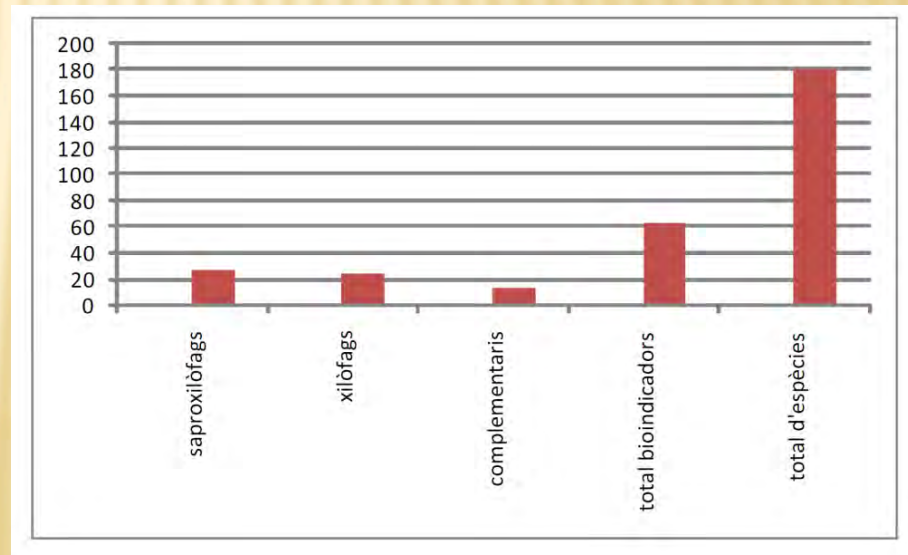
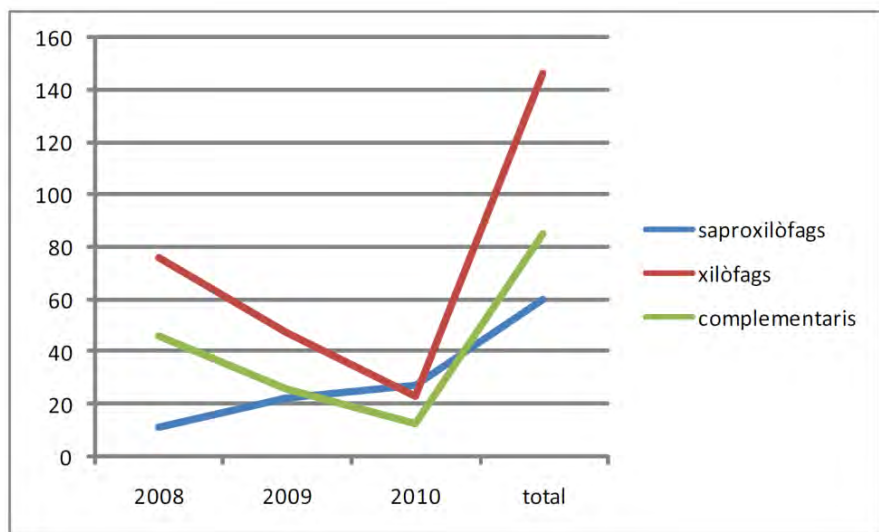
Resultats obtinguts

S'ha localitzat un total de 291 espècies susceptibles de ser utilitzades com a bioindicadors per valorar l'estat de maduresa i conservació dels boscos

Saproxilòfags 60

Xilòfags 146

Complementaries 85

Any 2010

Estat actual de l'estudi

S'està redactant la memòria final dels treballs efectuats durant els tres anys.

S'ha començat l'estudi per crear la metodologia de valoració de l'estat de conservació i maduresa dels diferents models de boscos i la seva aplicació pràctica.

CE

Bouget & Nageleisen

Biodiversitat de coleòpters

Àrees estudiades:

Parc Natural del Montseny

Tres anys de recol·lecció sistemàtica (2008-2010).

Parc Natural del Cadí-Moixeró

Quatre anys de recol·lecció sistemàtica (2007-2010).

Paratge Natural de l'Albera

Col·laboració en el projecte de J. Muñoz i J. Soler.

Parc Natural de Collserola

Un any de recol·lecció sistemàtica a la reserva integral del Turó de Balasc (2010).

Resultats a nivell específic

S'han localitzat:

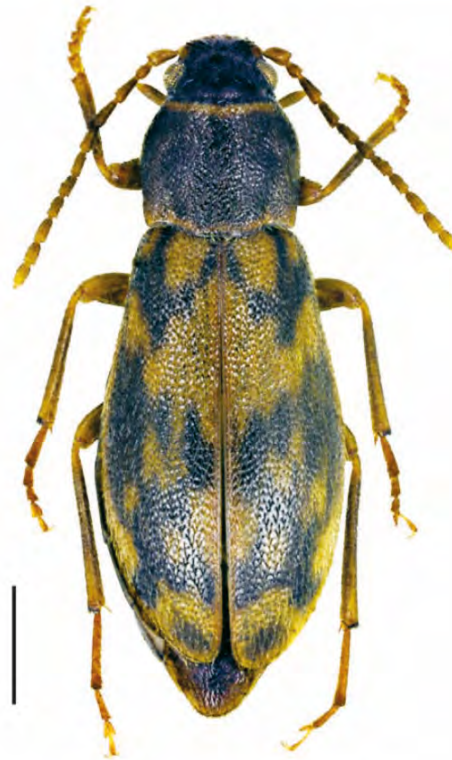
34 espècies noves per a la Península Ibèrica

29 (+34) espècies noves per a Catalunya

i un gran nombre d'espècies amb molt poques citacions, només en l'últim treball del Montseny es tracten 74 espècies

Aspidiphorus lareyniei

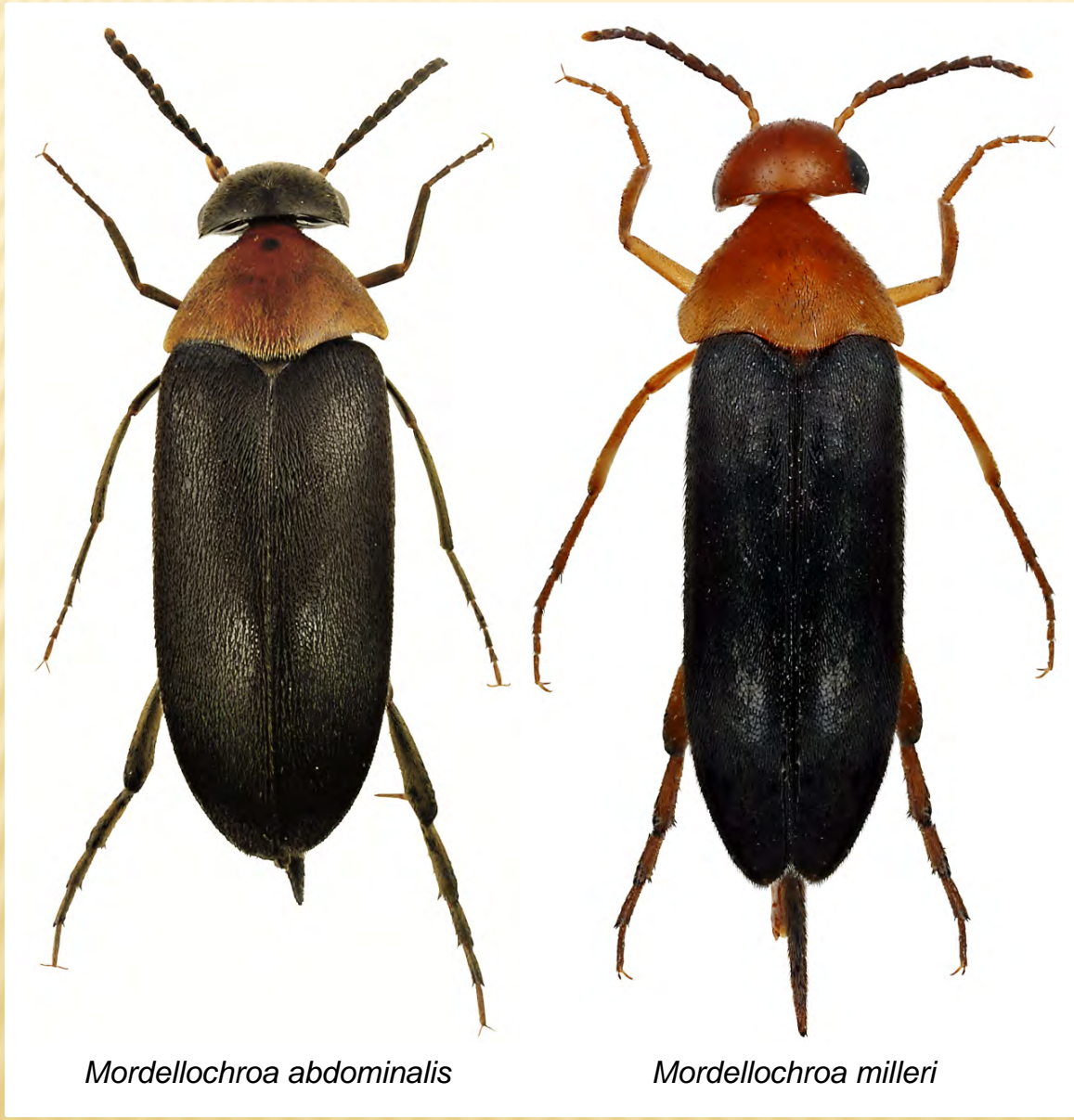

Marolia variegata

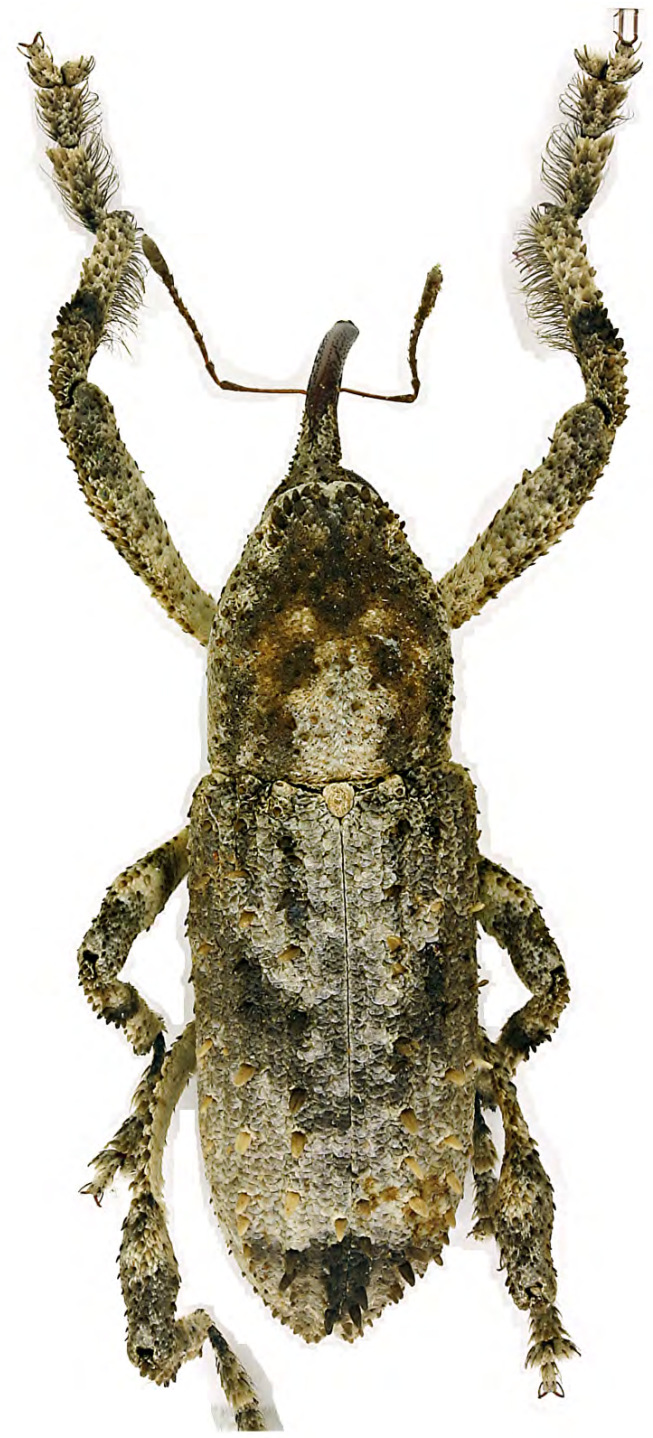
Goniocтена (Goniocтена) decemnotata

Mordellochroa abdominalis

Mordellochroa milleri

Gasterocerus

Kisanthobia ariasi

Calathus (Neocalatus) granatensis

Synchita fallax

Pediacus dermestoides

Coloracalles humerosus

Adistemia watsoni

Litargus connexus

Cryptomorpha desjardinsii

Treballs del 2010-2011 sobre biodiversitat de coleòpters

1. Protecció i conservació d'artròpodes. In *Annex Enciclopèdia Catalana d'Història Natural*.
2. *Alphitophagus xaxarsi* (Reitter, 1914) en la Península Ibèrica (Tenebrionidae: Diaperinae). *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural*.
3. *Biodiversitat de coleòpters al Parc Natural del Montseny com a indicadors de l'estat dels boscos*. VII Trobada d'Estudiosos del Parc del Montseny. (Muñoz, Soler)
4. Noves o interessants citacions de coleòpters per al Parc Natural del Montseny i per a la Península Ibèrica (Coleoptera) (4a nota). *Orsis* (Muñoz, Soler).
5. *Estudi de la biodiversitat de coleòpters de vegetació, post incendi forestal, al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*. VII Trobada d'estudiosos de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Diputació de Barcelona. (Santos)
6. Nuevas especies de coleópteros para la Península Ibérica. Familias Zopheridae, Corylophidae y Curculionidae. *Orsis* (Verdugo).
7. *Kisanthobia ariasi* (Robert, 1858) nueva para la Península Ibérica y nuevas citaciones de *Perotis unicolor* (Olivier, 1790) para Catalunya (Coleoptera, Buprestidae). *R.A.R.E.* (Soler, Muñoz).

Estudis i treballs sobre la família Ptinidae (= Anobiidae)

S'ha estudiat els Ptinidae recol·lectats en els següents projectes:

1. Estudi dels saproxilòfags del Parc Natural de Cabañeros (Ciudad Real), projecte portat a terme per E. Micó del CIBIO d'Alacant.
2. Estudi dels saproxilòfags de la Reserva Natural de Campanarios de Azaba (Salamanca), projecte portat a terme per E. Micó del CIBIO d'Alacant.
3. Estudi de la biodiversitat del Parc Natural de los Alcornocales (Cadis), projecte portat a terme per A. Verdugo de Cadis.
4. I l'estudi dels Ptinidae capturats en els Parcs Naturals del Montseny, Cadí-Moixeró, Collserola, Paratge Natural de l'Albera, en els Monegros (Aragó) i en el desert de Tabernas (Andalusia).

Resultats de l'estudi dels Ptinidae

- Tres espècies noves del gènere *Stagetus*.
- Dues espècie noves per a la Península Ibèrica.
- I segones citacions d'un nombre elevat d'espècies interessants.

Gastrallus kocheri

Dorcatoma setosella

Clada latipennis

Ozognathus cornutus

13

14

17

18

15

16

19

20

Figs. 13-16. Habitus de: *Hadrobregmus denticollis* (13); *Priobium carpini* (14); *Rhamna semen* (15); *Mesocoelopus niger* (16). Escala = 0,5 mm.

Figs. 17-20. Habitus de: *Dorcatoma robusta* (17); *D. agenjoi* (18); *D. chrysomelina* (19); *D. minor* (20). Escala = 0,5 mm.

Espècies noves

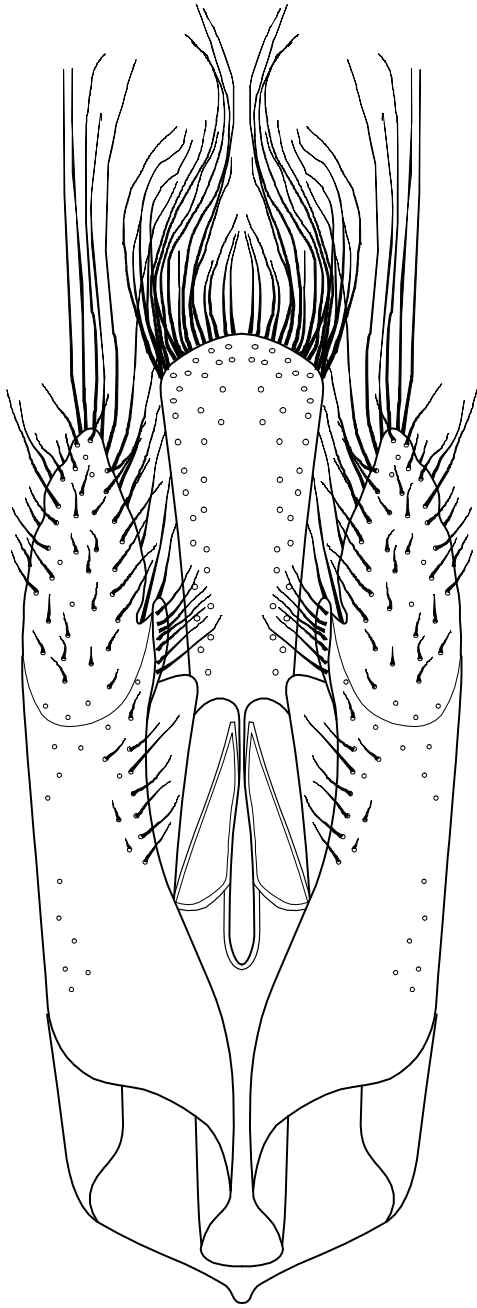
Stagetus cobosi

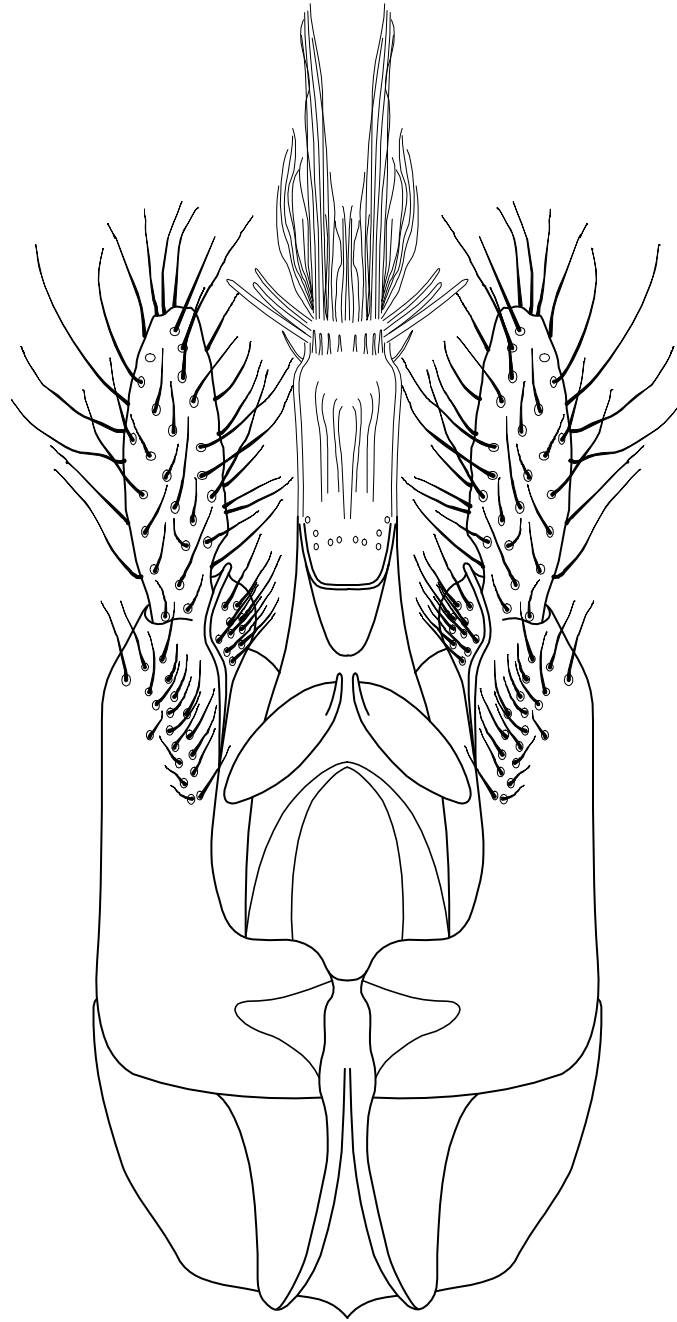
Stagetus macia

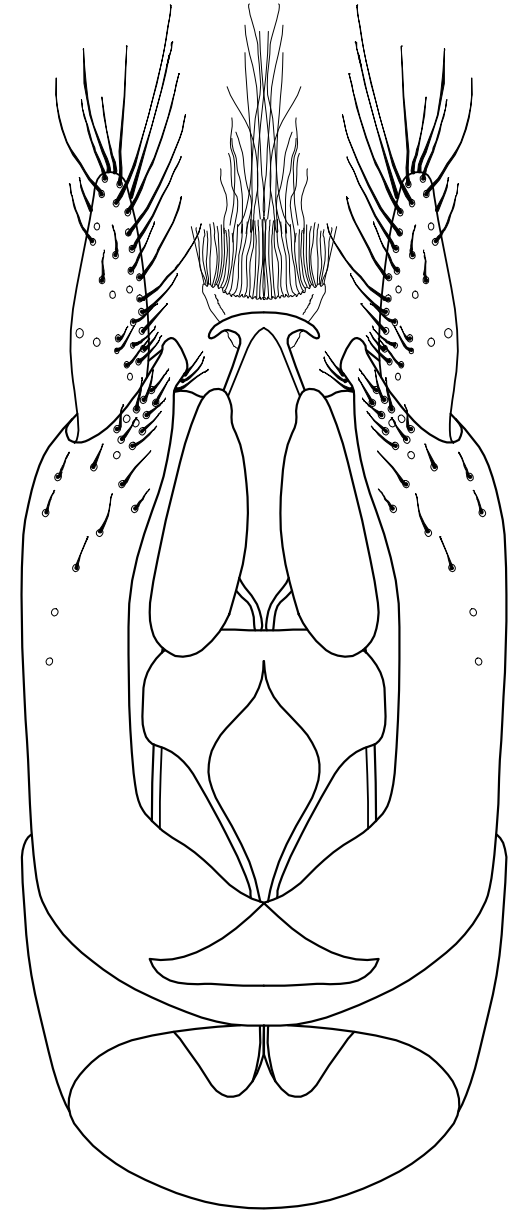
Stagetus micoae

Stagetus cobosi

Stagetus macia

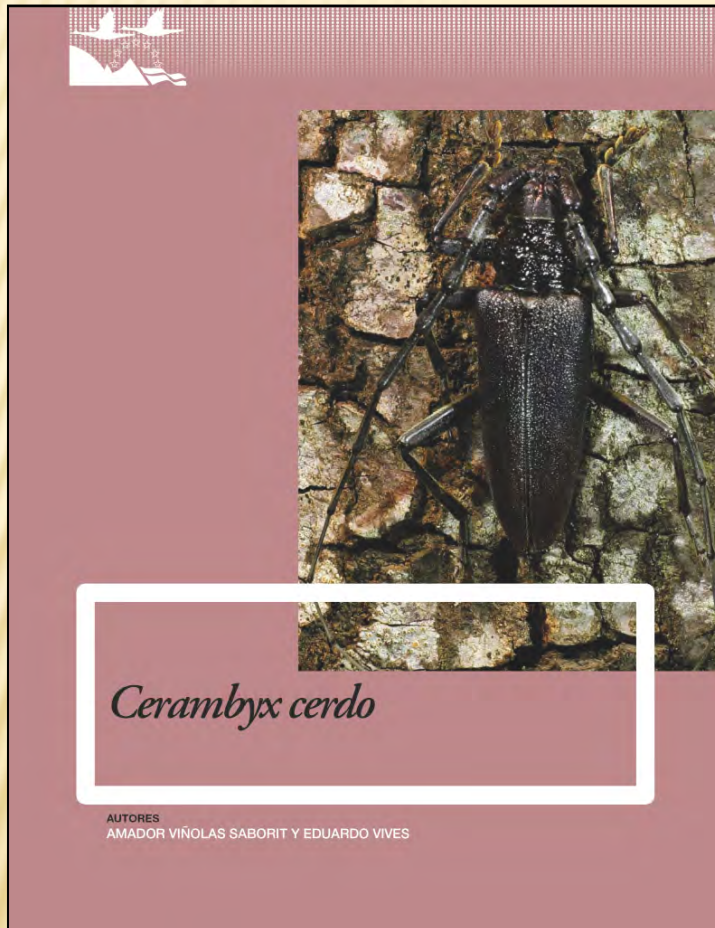
Stagetus micoae

Publicacions de Ptinidae 2010-2011

1. *Stagetus micoae* n. sp. del Parque Nacional de Cabañeros, España (Coleoptera, Anobiidae, Dorcatominae). *Heteropterus*.
2. Noves aportacions a la distribució del gènere *Caenocara* Thomson, 1859, Dorcatominae, a Catalunya (Coleoptera: Bostrichoidea). *Orsis*.
3. Nuevas localizaciones de anóbidos para la Península Ibérica (Coleoptera: Bostrichoidea). *Elytron*.
4. *Stagetus maciai* n. sp. de Dorcatominae de los Monegros, Aragón, Península Ibérica (Coleoptera: Ptinidae). *Elytron*.
5. *Stagetus cobosi* n. sp. de Dorcatominae d'Almeria, península Ibèrica (Coleoptera: Ptinidae). *Orsis*.
6. Noves dades sobre els Ptinidae de Campanarios de Azaba, Salamanca, península Ibèrica (Coleoptera: Bostrichoidea). *Orsis*.
7. Nuevas citaciones de anóbidos para la provincia de Cádiz (Coleoptera: Bostrichoidea). *Butlletí de la Societat Catalana d'Història Natural* (Verdugo).

Amb col·laboració amb E. Vives s'han redactat dues fitxes del conveni UIC

Viñolas, A. y Vives, E. 2010. *Cerambyx cerdo*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de las especies de interés comunitario en España: Invertebrados*. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 63 pp.

Viñolas, A. y Vives, E. 2010. *Rosalia alpina*. En: VV.AA., *Bases ecológicas preliminares para la conservación de las especies de interés comunitario en España: Invertebrados*. Ministerio de Medio Ambiente, y Medio Rural y Marino. Madrid. 59 pp.

S'han redactat cinc fitxes, de la família Tenebrionidae, dels invertebrats amenaçats d'Espanya, volum I

- *Akis bremeri* Ardoin, 1979
- *Pimelia modesta* Herbst, 1799
- *Probaticus (Pelorinus) balearicus* Español, 1980
- *Pseudoseriscius munyosi* Viñolas, 1997
- *Stenosis oteroi* Español, 1981

Treballs actuals amb col·laboració de Ptinidae

Amb l'Institut de Investigaciones de la Amazonia Peruana (IIAP), Iquitos, Peru i l'Institut de Recherche pour le Développement (Antenne IRD, laboratoire d'entomologie), Paris, França.

Una plaga en els cultius de **Sacha inchi** (*Plukenetia volubilis*) produïda per un fong
En l'estudi col·laboren P. Navarro i J. Pujade (UB)
L'estudi comprén un fong, una agalla i un Ptinidae
El Ptinidae es un gènere nou i una espècie nova

Amb A. Equihua del Colegio de Posgraduados de Montecillo, Rexcoco, Mèxic

Els Ptinidae de Mèxic

Prionus coriarius

**Moltes gràcies per
la seva atenció**